

Рамазанова. – Луганськ – Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2009. – 584 с.

7. Рамазанов С.К., Бурбело О.А., Вітлінський В.В. и др. Ризики, безпека, кризи і сталий розвиток в економіці: методології, моделі, методи управління та прийняття рішень. Монографія / Під заг. ред. проф. С.К.Рамазанова.– Луганськ: Вид-во «Ноулідж», 2012.–948 с.

8. Рамазанов С.К. Об'єктно+суб'єктно орієнтований підхід в управлінні техногенної виробничої системою в умовах невизначеності //Вісник СНУ ім. В. Даля, № 2[156], ч. 1, 2011 - С. 251-258.

9. Цифровая экономика и «Индустрия 4.0»: проблемы и перспективы: труды научно-практической конференции с международным участием/под ред. д-ра экон. наук, проф. А.В. Бабкина. – СПб.: Изд-во Политехн. ун-та, 2017. – 685 с.

Рижук Ю. М.

к.ю.н., доцент

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», м. Київ*

ЕЛЕКТРОННА ДЕМОКРАТІЯ В УКРАЇНІ: ОСНОВИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) стрімко увійшли у життя суспільства та стали, безумовно, його невід'ємною складовою. З практик використання ІКТ у зарубіжних країнах, бачимо, що вони широко використовуються для передачі інформації та позитивно впливають на розвиток державно-правових явищ, а саме, на розвиток демократичних процесів у державі та суспільстві. В контексті взаємодії держави та громадянського суспільства основною функцією ІКТ можна вважати можливість населення отримати всю необхідну інформацію щодо функціонування механізму держави та, за необхідності, долучатися до процесів прийняття рішень. В той же час, ефективне використання ІКТ забезпечує максимізацію прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, стимулюючи їх підзвітність, а відтак, ІКТ може виступати інструментом, що виключає корупційну складову у процесі прийняття рішень як органами державної влади, так і органами місцевого

самоврядування.

Електронна демократія в Україні, відносно, є новим поняттям, правові основи забезпечення та визначення якої, можна представити у декілька етапів:

- 1998-2003 р.р. – етап, що характеризується розробкою та прийняттям нормативно-правових актів, що визначили основні аспекти використання ІКТ та сформували законодавчу базу для державної політики у цьому напрямку. Серед основних напрямків можна визначити: формування механізмів електронного врядування, що забезпечують прозорість діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, інформування населення щодо діяльності даних органів та забезпечення зворотного зв'язку між громадянським суспільством та державою з використанням мережі Інтернет. Основи правового забезпечення складають: Закони України «Про Національну програму інформатизації» [1] та «Про Концепцію Національної програми інформатизації» [2].

- 2003-2015 р.р. – запровадження та реалізація програми «Електронний уряд» та сприяння розвитку громадянського суспільства; створення та розвиток Державної інформаційної системи електронних звернень громадян, законодавче визначення електронної демократії. Так, електронною демократією визначено форму суспільних відносин, за якої громадяни та організації залучаються до державотворення та державного управління, а також до місцевого самоуправління шляхом широкого застосування інформаційно-комунікаційних технологій [3]. Систему основних нормативно-правових актів складають: Закони України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки» [4], «Про захист персональних даних» [5], «Про доступ до публічної інформації» [6] та Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні [3].

- 2015-до цього часу – реформування державного управління України, розвиток цифрової економіки та суспільства України, а також правове удосконалення визначення електронної демократії. Так, електронною демократією є форма суспільних відносин, за якої громадяни та організації залучаються до державотворення та державного управління, а також місцевого самовря-

дування шляхом широкого застосування ІКТ в демократичних процесах, що дає змогу: посилити участь, ініціативність та залучення громадян на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівні до публічного життя; поліпшити прозорість процесу прийняття рішень, а також підзвітність демократичних інститутів; поліпшити зворотну реакцію суб'єктів владних повноважень на звернення громадян; сприяти публічним дискусіям та привертати увагу громадян до процесу прийняття рішень [7]. Основи нормативно-правового забезпечення складають: Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020» [8], Концепція розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації [7], Концепції розвитку електронного урядування в Україні [9], Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації [10], План заходів з реалізації Концепції розвитку електронного урядування в Україні [11], План заходів щодо Концепції розвитку електронної демократії в Україні на 2019-2020 роки [12].

Виходячи з вищезазначеного, можна зробити висновок, що в останні роки Україна стрімко розвиває питання, що стосуються удосконаленню та розвитку електронної демократії та серед перспективних напрямків сьогодення у здійсненні електронної демократії, з урахуванням статистичних даних, щодо реалізації норм права у сфері електронної демократії, залишаються [13]:

- просвітницькі заходи для населення, з метою роз'яснення переваг електронної демократії та залучення суспільства на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівні до публічного життя;
- удосконалення системи відкритих даних, відкритого бюджету та надання адміністративних послуг;
- удосконалення стандартів надання інформації на веб-сайтах органів державної влади та місцевого самоврядування;
- розвиток систем: електронного голосування та виборів, електронних референдумів, електронного Парламенту, електронних судів та електронного відсторонення (зняття з посади) державних службовців.

Список використаних джерел

1. Про Національну програму інформатизації: Закон України від 04.02.1998 р. № 74/98-ВР. // Відомості Верховної Ради України від 17.07.1998 р. – 1998. – № 27. – ст. 181
2. Про Концепцію Національної програми інформатизації: Закон України від 04.02.1998 р. № 75/98-ВР. // Відомості Верховної Ради України від 26.03.1998 р. – 1998. – № 27. – ст. 182
3. Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 р. №386-р – Урядовий кур'єр. – від 13.06.2013. - №105
4. Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки: Закон України від 09.01.2007 р. № 537-V. // Відомості Верховної Ради України від 23.03.2007 р. – 2007. – № 12. – стор.511. – ст. 102
5. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI. // Відомості Верховної Ради України від 27.08.2010 р. – 2010. – № 34. – стор.1188. – ст. 481
6. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI. // Відомості Верховної Ради України від 12.08.2011 р. – 2011. – № 32. – стор.1491. – ст. 314
7. Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 р. №797-р – Урядовий кур'єр. – від 17.11.2017. - №217
8. Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ Президента України від 12.01.2015 р. №5/2015. - Урядовий кур'єр. – від 15.01.2015. - №6
9. Концепції розвитку електронного урядування в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.09.2017 р. №649-р – Урядовий кур'єр. – від 27.09.2017. - №181
10. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 р. №67-р – Офіційний вісник України. – від 23.01.2018. - №16
11. План заходів з реалізації Концепції розвитку електронного урядування в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 р. №617-р - Урядовий кур'єр. – від 19.10.2018. - №196
12. План заходів щодо Концепції розвитку електронної демократії в Україні на 2019-2020 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2019 р. №405-р - Урядовий кур'єр. – від 14.06.2019. - №111

13. «Демократія в Україні: погляди громадян і ключових зацікавлених сторін», Програма EGAP, Київ. – 2016. URL: <https://egap.in.ua/wp-content/uploads/2016/07/UKRAINIAN-Report-Open-Mic.pdf>

Сновидович І. Г.

Львівський національний університет ім. І. Франка, м. Львів

КОМПЕТЕНЦІЇ ЯК КВІНТЕСЕНЦІЯ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Реагуючи на потреби сучасного ринку праці, який активно змінюється та розвивається, основними напрямками освіти стосовно компетентностей, які мають бути закладені у нові освітні програми мають бути вміння пристосовуватися до швидких змін і викликів, критично мислити й опрацьовувати інформацію, швидко ухвалювати зважені рішення та вирішувати конфліктні питання, реалізовувати ефективні комунікації, працювати у команді, яка спрямована на успішний результат. Отож, фахівці в умовах хаотичних змін мають ставати більш самостійними, самодисциплінованими, володіти навиками управління, зокрема, командами, групами та проектами, а також мати розвинені лідерські навики. При формуванні сучасних освітніх програм та їх успішній реалізації у закладах вищої освіти мають використовуватися відповідні підходи та принципи. Зокрема, розробка освітніх програм має ґрунтуватися на компетентнісному підході з урахуванням вимог до фахівця.

В умовах, коли технології, інновації та геополітичні зміни прискорюють хід еволюції бізнес-простору, змінюватись мають не тільки фірми, але й їхні керівники. В сучасних умовах цифровізації економіки, ускладнення зовнішнього середовища, від керівників для управління організаціями потрібні нові навички. Аналізуючи це питання, Морін Меткалф (Maureen Metcalf), засновник та CEO Metcalf & Associates, звертається до моделі лідерських компетенцій, розробленою нею спільно з Майком Морроу-Фоксом (Mike Morrow-Fox) та Сьюзан Кеннон (Susan Cannon). Опис цієї моделі містить збірник «Leadership 2050»